

že zjištěné okolnosti, zejména dovolatelem napsaný dodatek k dopisu, že je zbytečno, aby žalobkyně jezdila za ním, poněvadž dovolatel nikoho z její rodiny nepustí do svého majetku, a dále okolnost, že dovolatel žije ve společné domácnosti s Marií Š-ovou a s její dcerou a že s Marií Š-ovou sdílí společnou ložnici, ospravedlňují odpor žalobkyně, vrátiti se k dovolateli do společné domácnosti. Nemůže tedy dovolatel ani z ustanovení § 91 obč. zák. ani z ustanovení § 92 obč. zák. nic vytěžiti pro své tvrzení, že jest prost vyživovací povinnosti podle § 91 obč. zák., protože žalobkyně odpírá následovati ho do jeho bydliště, pomáhati mu v domácnosti a výdělku podle svých sil, a pokud toho vyžaduje domácí pořádek sama plniti a postarati se o to, by bylo plněno, co muž nařídil, neboť, neplní-li dovolatel sám svých povinností (§ 90 obč. zák.) muže a hlavy rodiny, nemůže se dožadovati, by se žalobkyně vrátila do jeho domácnosti a sdílela s ním manželské společenství. Ani okolnost, že žalobkyně je sama výdělku schopna a že sama skutečně vydělává, nesprošťuje dovolatele v § 91 obč. zák. uvedené vyživovací povinnosti. Tato trvá bez ohledu, zdali manželka má vlastní jmění, čili nic, tedy nikoli toliko podpůrně, a spočívá v tom, by byla poskytována podle manželových sil a byla slušná, to jest manželovu stavu přiměřená. Toto manželčino právo sice předpokládá zpravidla, by manželé žili ve společné domácnosti, ale dlužno je uznati i tam, kde společenství zrušeno bylo manželem svémocně, jak je tomu v souzeném případě.

Čís. 8108.

Daně, které má platiti pachtýř kromě pachtovného, nejsou, není-li jiné úmluvy, součástí pachtovného a nelze pro jich neplacení použití předpisu § 1118 obč. zák.

(Rozh. ze dne 2. června 1928, Rv I 461/28.)

Žalovaný spachtoval od žalobců usedlost s tím, že po dobu trvání pachtovního poměru bude pachtýř platiti daně, přírážky a jiné platy, vyplývající z držby a z užívání budov, pozemků, sklizně atd. Ježto pachtýř dluhoval daně, domáhali se propachtovatelé zrušení pachtovní smlouvy. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Názor odvolacího soudu, že daně, které má platiti pachtýř podle smlouvy kromě pachtovného, nejsou součástí pachtovného a že nelze pro neplacení těchto daní použití předpisu § 1118 první věty obč. zák., je v tomto případě správný. Není ovšem vyloučeno, že strany učiní platy na daně součástí pachtovného. Má-li však pachtýř platiti daně, ať už podle zákona (§ 1099 obč. zák.) nebo podle smlouvy přímo výběrčímu úřadu, nelze je beze všeho považovati za součást samého pachtov-

ného, to již proto, že doba splatnosti daní podle zákona může se lišiti a také se pravidelně liší od splatnosti pachtovného, a propachtovatel v takovém případě není oprávněn domáhati se na pachtýři, by zaplatil částku na dlužné daně vypadající přímo jemu, nýbrž podle §§ 1404 nebo 1405 obč. zák. jen toho, by je zaplatil výběrčímu úřadu. V takovém případě nelze tedy dlužné daně považovati za součástku pachtovného ve smyslu § 1118 obč. zák., a pro jejich neplacení domáhati se zrušení pachtovní smlouvy. Dovolatelé se neprávem odvolávají na §§ 1099, 1092 a 1100 obč. zák., soudce, že, ujedná-li se úchylka od § 1099 obč. zák. o placení daní, považují se daně za součást pachtovného. Vždyť se podle smlouvy úchylka od § 1099 obč. zák. neujednala. Smluven byl pacht úhrnkový za celou usedlost bez zvláštního rozpočtu daní a břemen a tu už podle zákona nese břemeno daňové pachtýř. Dovolatelé míní neprávem, že by názor odvolacího soudu vedl k úplné bezmocnosti propachtovatele proti pachtýři, kdyby pachtýř po léta neplatil vysoké daně, za něž propachtovatel ručí nemovitostí. Propachtovatel má právo vymáhati žalobou, by pachtýř zaplatil daně, které se staly splatnými, a chce-li míti dále sahající práva, je na něm, by si je smluvně vymínil. Ale zákon bez smlouvy nedává mu právo, by k vůli neplacení převzatých břemen, které výslovně rozlišuje od pachtovného (§ 1099 a 1100 obč. zák.) mohl žádati za zrušení smlouvy. Tomu svědčí už doslov § 1118 obč. zák. Podle něho lze žádati za zrušení smlouvy, když nájemce je po upomínce s placením nájemného tak dalece v prodlení, že při uplynutí doby splatnosti ještě zcela nezaplatil dlužného nájemného, totiž nájemného za předešlé období. Zákon počítá tedy se splatností nájemného, ať podle zákona, zvyklosti nebo smlouvy, nikoliv s lhůtami splatnosti daní, které nájemce snad nese, ale které se s lhůtami nájemného pravidelně neshodují. Nelze sice souhlasiti s názorem žalovaných v dovolací odpovědi, že žaloba je pochybena proto, že je v ní žádáno vrácení věci spachtované a ne zrušení smlouvy, ježto odevzdání je pouhým následkem zrušení a zrušení se může státi i bez žaloby dřívějším prohlášením propachtovatele. Ale žaloba je neodůvodněna, ježto v ní není tvrzeno a prokázáno prodlení s placením samého pachtovného.

Čís. 8109.

Pojišťovací smlouva.

Povinnost pojistníka, předložiti při požárním pojištění úřední doklad o bezvinnosti není absolutní do té míry, že by její nesplněním sám o sobě zanikl nárok na náhradu nastalé a pojištěním kryté škody. Důkaz o bezvinnosti může býti nahrazen i jiným přípustným důkazním prostředkem soudním.

(Rozh. ze dne 2. června 1928, Rv II 725/27.)

Žalobce byl u žalované pojišťovny pojištěn proti škodě požárem. Vyhořev domáhal se na pojišťovně zaplacení pojistného peníze. Poji-